

## Správa o výsledku kontrol v oblasti ochrany pred povodňami za obdobie rokov 2019 a 2020.

V zmysle Smernice na určenie postupu pri ochrane pred povodňami čl. 9 ods. 3 Komisia životného prostredia predkladá Obecnému zastupiteľstvu Správu o výsledku kontrol v oblasti ochrany pred povodňami za kalendárne roky 2019 a 2020.

Orgán zodpovedný za ochranu pred povodňami je Povodňová komisia obce. Obec pri ochrane pred povodňami postupuje podľa zák. č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami, vykonávacích predpisov vydaných k tejto právnej norme a Smernice na určenie postupu pri ochrane pred povodňami, schválenej na zasadnutí Obecného zastupiteľstva dňa 25.10.2019. Obec je povinná vykonávať určené činnosti v rámci preneseného výkonu štátnej správy na úseku ochrany pred povodňami v zmysle zák. č. 7/2010 Z.z. §26.

Priebežnými kontrolami bolo zistené:

1. Napriek opakovaným výzvam zo strany Komisie životného prostredia, Obecného zastupiteľstva a tiež prostredníctvom článkov v Obecných novinách adresovaných starostovi obce a zároveň predsedovi povodňovej komisie na zvolanie povodňovej komisie, tento tak do dnes neurobil. Dlhodobo tým porušuje ustanovenie Povodňového plánu záchranných prác, konkrétne štatútu povodňovej komisie čl. 4 Rokovanie komisie ods. 1 *Komisia vykonáva svoju činnosť na schôdkach, ktoré zvoláva predseda komisie podľa potreby a povahy povodňovej situácie, najmenej však raz za rok.* Komisia je zriadená formálne a nevykonáva žiadnu činnosť. Na zasadnutí obecného zastupiteľstva starosta obce vyhlásil, že on povodňovú komisiu nepotrebuje, čím dal jasne najavo svoj postoj k ochrane života, zdravia a majetku obyvateľov obce. Nakoľko je k.ú. obce Ľubietová určené ako geografická oblasť, v ktorej existuje potenciálne významné povodňové riziko, je tento nezodpovedný prístup starostu obce k problematike ochrany pred povodňami neospravedlňiteľný a trestuhodný.

2. Na ochranu pred povodňami sú dlhodobo navrhované preventívne opatrenia zo strany Komisie životného prostredia, ktoré starosta obce dlhodobo a opakovane odmieta bez toho, aby sa o tom jednalo na zasadnutí povodňovej komisie:

- Realizácia účelovej komunikácie k priepustiam vo vodnom toku Hutná pod zosuvom. Napriek 2x vykonanej ohliadke miesta realizácie sa nič neuskutočnilo. Starosta nejednal:

- s p. Marekom Jančíkom o umožnení voľného prechodu k vodnému toku cez pozemok v jeho vlastníctve.

- s vodohospodármi o výrube pobrežného porastu v mieste realizácie účelovej komunikácie. Údajne jednal s vlastníkom pozemku a výrub sa uskutoční v októbri 2020. K výrubu nedošlo.

Na jednaní s vodohospodármi dňa 10.10.2019 obec prisľúbila realizáciu prístupovej účelovej komunikácie k priepustiam, no ani tento prisľub nič nezmenil na odmietavom postoji starostu. Napriek jeho opakovaným vyhláseniam, že s vodohospodármi máme nadštandardné vzťahy a nemáme si ich pokaziť. Obec nepotrebuje nadštandardné vzťahy, ale štandardné vzťahy a konštruktívnu spoluprácu.

3. V závere roka 2019 boli na zasadnutí Komisie životného prostredia posúdené ochranné protipovodňové opatrenie na prítokoch do vodného toku Hutná a na vodnom toku Vôdka. Starosta obce priniesol výzvu s kódovým označením 45/PRV/2020 pre podopatrenie 8.4

vydanú PPA a tiež predpripravené písomné a mapové podklady potrebné pre spracovanie projektov. Zákazku na spracovanie projektov v hodnote 16.000 Eur starosta zadal firme Ing. Gastona Ivanova. Žiadosť na poskytnutie NFP z výzvy č. 45/PRV/2020 pre podopatrenie 8.4 na realizáciu projektov na prítokoch do vodného toku Hutná podala spoločnosť Obecné lesy, žiaľ nie na projekt bezmenného toku v lokalite **Šajban dolina**. Starosta obce oznámil, že tento projekt bude riešiť cez Agentúru životného prostredia. Neskôr oznámil, že výzva č. 18. *Výzva na predkladanie žiadostí o NFP zameraná na preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami realizované mimo vodných tokov s kódovým označením OPKZP-PO2-SC211-2017-18* bola zrušená, čo sa ukázalo ako nepravdivé. Starosta bol vyzvaný aby v čo najkratšom čase poslal žiadosť na získanie NFP.

4. V júni 2020 po jednaní Mgr. Ivana Chládeka na odštepnom závode SVP š.p. Banská Bystrica a požiadavke vodohospodárov aby o vykonanie potrebných prác požiadala obec písomne, starosta obce písomne požiadal o vykonanie nevyhnutných prác. Správca vodného toku závady odstránil – oprava zaradenia na záchyt plávajúcich predmetov, oprava zničených prahov vo vodnom toku Vôdka. Parcela vo vlastníctve p. Kolíka v koryte vodného toku Hutná v mieste nad priepustami ostáva nevyšporiadaná.

5. Dňa 13.7.2020 bola na požiadanie obce na vodných tokoch Hutná a Vôdka a v ich inundačnom území vykonaná povodňová prehliadka, ktorou boli zistené nedostatky, ktoré by mohli spôsobiť alebo zvýšiť nebezpečenstvo vzniku povodne. Odporúčania Okresného úradu Banská Bystrica Odboru starostlivosti o životné prostredie pre obec:

- upozorniť vlastníkov pozemkov ktoré sa nachádzajú pri vodných tokoch, aby na týchto pozemkoch neskladovali ľahko odplaviteľné materiály, ktoré môže zvýšiť riziko vzniku povodne.

- vykonávať pravidelne kontrolu prietočnosti všetkých hrablic, zatrubnení a premostení. - Odstrániť zachytené konáre z mosta za družstvom (za veľkým senníkom).

- vyzvať RD Bukovina Strelníky na dodržiavanie §5 zákona č. 220/2004 z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona d. 245/2003 z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

#### **Záver z povodňovej prehliadky:**

##### Problémové lokality

- bezmenný prítok vodného toku Hutná

- prevažná väčšina vodného toku Vôdka

##### Nedostatky na vodných tokoch, stavbách, objektoch, ktoré spôsobujú povodňové riziko:

- upchatie zatrubenia vodného toku Hutná v mieste zosuvu z roku 1976.

- zníženie prietočnosti mosta za družstvom (za veľkým senníkom) z dôvodu naplavenín a zachytených konárov.

Povodňová prehliadka bola ukončená záznamom.

6. Odstránenie porastu vyrúbaného elektrikármi pod vedením 22kV v letných mesiacoch 2020 v lokalite nad prameňom Linhartovka.

Dôvod: hrozí jeho splavenie do vodného toku veľkou vodou.

Ani po viacnásobnom vyzvaní toto starosta nezabezpečil. Na zasadnutí obecného zastupiteľstva oznámil, že o to požiadal Obecné lesy pred tromi týždňami. Po dotaze na Obecných lesoch bolo zistené, že to nie je pravda. Po opätovnej výzve k činnosti prostredníctvom telefonátu, starosta položil telefón.

7. Na zasadnutí obecného zastupiteľstva pri kladení otázok k ochrane pred povodňami starosta vyhlásil, že „Potok nie je môj, ja už nič robiť nebudem, budem len písať“.

8. Dňa 2.2.2019 cca o 22.00 hod. vznikla v obci povodňová situácia, ktorú zapríčinilo uvoľnenie ľadovej a snehovej pokrývky na potoku Hutná. Starosta obce ako predseda povodňovej komisie neriešil situáciu v zmysle zákonom stanovených legislatívnych postupov a platnej smernice. Podrobnosti sú uvedené v článku Obecných novín.

9. Pod tlakom skutočností v ochrane pred povodňami člen Komisie životného prostredia Ivan Chládek podal v septembri 2020 sťažnosť na Úrad vlády v zmysle Ústavy zák. č. 460/1992 Zb. čl. 71 ods. 2 a tiež na vedomie ministrovi ŽP. Úrad vlády oznámil, že nie je vecne príslušný vec riešiť a riešiť ju bude vecne príslušné ministerstvo ŽP. Ministerstvo ŽP, oddelenie sťažností a petícií (aj keď sťažnosť z formálnych dôvodov ako sťažnosť neposúdilo) poverilo Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie a odbor krízového riadenia vykonaním kontroly pripravenosti obce Ľubietová v oblasti ochrany pred povodňami. Odbor starostlivosti o ŽP kontrolu vykonal 20.10.2020, výsledkom ktorej bolo zistenie, že neboli zistené nedostatky a o kontrole bol vyhotovený len záznam.

#### Skutočnosti vyplývajúce z kontroly:

- kontrola zo strany Odboru starostlivosti o ŽP bola podľa nášho názoru vykonaná nedôsledne. Osoby vykonávajúce kontrolu podľa nášho názoru nemali dostatok vstupných informácií, a možno z dôvodu nedostatku skúseností a zbehlosti v právnych predpisoch výsledok a závery z kontroly sú neuspokojivé. Kontrola prakticky spočívala len v tom, či obec má spracovaný Plán povodňových prác. Aký je skutočný stav pre nich nie je podstatné.

- výsledok kontroly zo strany Odboru krízového riadenia je identický s výsledkom Odboru starostlivosti o ŽP s tým rozdielom, že vychádzajúc zo zápisu kontrola v obci vykonaná nebola, nakoľko vo formáte zápisu chýbajú dôležité údaje a sú v nej uvádzané protichodné informácie. Napríklad že nie je jasné, kto je majiteľom priepustov osadených pri zosuve, lebo SVP š.p. Povodie Hrona ich vo svojom majetku nemá a je potrebné zistiť vlastníka a správcu priepustov na potoku Hutná. Pritom už viac ako rok je táto vec vysporiadaná a priepuste sú majetkom SVP š.p. Pozitívom je konštatovanie, že **1.** Obec Ľubietová bude iniciovať vybudovanie nespevnenej cesty od ulice Rôšt k vstupu do priepustov, **2.** Obec Ľubietová bude iniciovať stretnutie ohľadom technického riešenia tejto časti toku Hutná, aby v budúcnosti nedochádzalo k zaplavovaniu rodinných domov.

10. Vzhľadom na spôsob akým bola vykonaná kontrola a tým tiež jej výsledok, sa Mgr. Ivan Chládek opätovne obrátil na MŽP SR, sekciu vôd, so žiadosťou o opätovné vykonanie kontroly tak v obci ako aj na príslušných odboroch OU v sídle kraja Banská Bystrica pracovníkmi, ktorí tomu rozumejú a ktorým záleží na ochrane života, zdravia a majetku obyvateľstva.

**Záver:** Vzhľadom na nedostatočný prístup k problematike ochrany pred povodňami v obci, dlhodobé ignorovanie plnenia úloh v zmysle preneseného výkonu štátnej správy, odmietanie spolupráce v ochrane pred povodňami s ďalšími subjektami v obci a nekomplexné riadenie tejto činnosti zo strany starostu obce, je príliš veľké riziko nechať problematiku ochrany pred povodňami len v rukách tejto osoby. Je potrebné sa tým vážne zaoberať a dosiahnuť stav, že ochrana pred povodňami v obci sa stane kolektívnou záležitosťou.

V Ľubietovej dňa 16.4.2020

---

členovia komisie ŽP